

18/10/2023

ג' בחשוון ה'תשפ"ד

לכבוד

רשות האסדרה

שלום רב,

הנדון: הצעות קו לעובד לאסדרה

קו לעובד הוא ארגון ללא מטרת רווח הפועל לקידום זכויותיהם של כלל העובדים במשק הישראלי – ללא הבדלי דת, לאום, מגדר או מעמד. הארגון מסייע לעובדים המוחלשים ביותר הן במישור העקרוני והן במישור הפרטני. לאור ריבוי הנושאים, להלן נפרט בכותרות את הצעות הרגולציה אשר גיבשנו מניסיוננו. נשמח להרחיב על כל הצעה והצעה.

שנדע ימים שקטים וטובים יותר.

בטיחות ובריאות תעסוקתית

- אימוץ אמנות היסוד של ה-ILO – אמנות מספר 155 ו-187 (שעוסקות בבטיחות ובריאות תעסוקתית) ואמנה 129 שעוסקת באכיפת זכויות בענף החקלאות;
- הקמת רשות לאומית לבטיחות ובריאות תעסוקתית ביחד עם מכון לאומי למחקר;
- התקנת תקנות באחריות שר העבודה ושר הבריאות מכוח סעיף 7א לחוק ביטוח בריאות ממלכתי על מתן שירותי רפואה בעבודה;
- תיקון חוק ארגון הפיקוח על העבודה, כך למשל:
 - o החמרת הסנקציה על תאונות מוות בבנייה (סגירת אתר לשבוע) והרחבתה גם לענפי התעשייה והחקלאות;
 - o הוספת הגדרה לתפקידי גהותן, אחות תעסוקתית, ארגונום, נאמן ארגונומיה ומהנדס בטיחות, בנוסף להגדרת ממונה על הבטיחות אשר קיימת בחוק היום;
 - o הוספת "שומרי סף" פנים מפעליים לבטיחות ובריאות תעסוקתית, בנוסף לוועדות הבטיחות, כך שתהיה יותר אכיפה עצמית פנימית;
 - o שינוי ההסדרה של ועדות בטיחות כך שתהיה אפשרות להקים ועדות בטיחות מקצועיות וחיצוניות בענפים בהם יש עובדים פגיעים במיוחד (כמו ענפי הבנייה והחקלאות בהם עיקר עובדי הכפיים הם מהגרי עבודה/ מבקשי מקלט / פלסטינים, אין בהם העסקה ישירה ובהם העובדים לא מאוגדים בארגוני עובדים);
 - o יצירת אינדקס רגולציה אשר לא נסמך רק על סיווג ענפי, מספר עובדים, דירוג קבלן או גודל מקום עבודה, אלא מותאם גם לסיכונים הקיימים במקום העבודה (ביצוע תפקידים שיש בהם רמת סיכון גבוהה לתאונת עבודה, או חשיפה גבוהה לגורמי סיכון לתחלואה תעסוקתית).
- קידום תקנות הדברה שכוללות גם סמכויות אכיפה וסנקציות פליליות ומינהליות, והוספת חובת בדיקות רפואיות תקופתיות לכלל העובדים שנחשפים לחומרי הדברה;
- עדכון פקודת הבטיחות בעבודה ויצירת קריטריונים לבטיחות המותאמים להתפתחויות הטכנולוגיות בענפי התעשייה, הבנייה והחקלאות.
- תיקון פקודת תאונות ומחלות משלח-יד, כך למשל:

- עדכון רשימת המחלות התעסוקתיות ויצירת רשימה עדכנית גם להכרה בביטוח הלאומי במסגרת חוק הביטוח הלאומי;
- עדכון מסלול ההודעה על תאונה או מחלת מקצוע כך שיהיו דיגיטליים;
- תקנות חובת התקנת רשתות מגן בענף הבנייה (לפי התחיבות המדינה להסדרות בשנת 2018);
- תיקון תקנות אבק מזיק (הוספת סוגי אבק שרלוונטיים לענף הבנייה);
- אימוץ אמנה 189 של ה-ILO להגנה על עובדי ועובדות משק בית;

משבר האקלים

- התקנת תקנות בטיחות וגיהות שמגבילות עבודה בחוץ בתנאי אקלים קיצוניים (בעיקר עומס חום או רוחות חזקות וממטרים כבדים), לרבות סנקציות כנגד מעסיקים שיפעלו בניגוד לתקנות;

אכיפת זכויות עובדים

- שינוי נוהל התראות לפי החוק להגברת האכיפה כך שברירת המחדל תהיה הטלת עיצום כספי למעט החריגים שיוגדרו;
- אחריות מזמיני שירות ומעסיקים בפועל בהעסקה עקיפה, למשל:
 - תיקון החוק להגברת אכיפה כך שיתייחס לאחריות מזמיני שירותים בשרשרת קבלנים ומכרזי הפסד;
 - עדכון רשימת הענפים עליהם חל החוק להגברת אכיפה ביחס לאחריות מזמין שירות (אנו מציעים לשקול הוספת ענף הבנייה, התברואה והשליחויות למשל);
 - התקנת תקנות לבדיקות תקופתיות לפי סעיף 45 לחוק להגברת האכיפה;
 - קידום הרמת המסך לעניין אחריות בעלי תפקיד ושליטה בחברות קבלן (בהתאם לטיטות תיקון חוק קבלני כוח אדם שהתפרסמה בממשלה הקודמת) והוספה של מגבלה על היכולת של בעלי תפקיד ושליטה בחברות מפרות להקים חברות חדשות;
 - תיקון חוק קבלני כוח אדם והוספת אחריות מעסיק בפועל על הפרות זכויות עובדים במתכונת של החוק להגברת אכיפה על מזמיני שירות.
- תיקון התוספת השנייה לחוק להגברת אכיפה והוספת הוראות שנוגעות בחובת ביצוע בדיקות תקופתיות לעובדים (אבק מזיק, רעש, קרינה, חומרים מזיקים וכיוצא ב);
- תיקון חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם לשלילת הרישום בפנקס קבלני השמירה / הניקיון וחילוט ערבויות לחברות שעוברות על צו ההרחבה הענפי בלא התראה;

חקיקת המגן

- חוק פיצוי עובדים בשעת חירום – חובת תשלום שכר לעובדים (ולא רק איסור פיטורים) באזור בו הוגדר מצב חירום מיוחד בעורף או אירוע חירום אזרחי, לפי חוק שירות עבודה בשעת-חירום, תשכ"ז-1967; תשלום שכר עקב היעדרות מעבודה בשל סגירת מסגרות חינוך בפועל לפי החלטת רשות, ללא תלות בהוראות פיקוד העורף; חיוב בתשלום תוספת סיכון בגין עבודה במפעלים חיוניים או לשירותים קיומיים; התניית פיצוי למעסיק בתשלום בפועל לעובדיו; ומתן סמכויות מינהליות לסנקציות ככל שמעסיקים פיטרו עובדים/ות בשעת חירום בניגוד לדין;
- חוק עבודת נשים – השוואת תנאים בין עובדות שכירות בהיריון ובין עצמאיות בהיריון ושיפור הגנות על עובדות עצמאיות;
- חוק עובדים שעתיים – לצמצום היקף ההעסקה כעובדים שעתיים (עובדים בשכר) של מי שבבירור עובדים במתכונת שאמורה להיות עבודה במשכורת;

- השוואת זכויות בין עובדים במשכורת חודשית לעובדים שעתיים (עובדים בשכר) למשל לעניין דמי חגים והודעה מוקדמת;
- תיקון חוק שכר מינימום – עדכון "שכר מינימום לשעה" לפי שבוע העבודה הקיים היום במשק;
- כלכלת הפלטפורמה – תחולה חקיקת המגן על עובדים המועסקים בפלטפורמות כגון WOLT.

עובדים לא ישראלים

- הסדרת שעות העבודה והמנוחה בענף הסיעוד;
- הסדרת מתכונת ההעסקה במקביל על ידי חברות סיעוד של מהגרות עבודה בסיעוד;
- תיקון התקנות למגורים הולמים (תיקון ועדכון הגדרת מגורים הולמים, והוספת דרישה לאישור רגולטורי שמגורים הם מגורים הולמים נוכח הקלות בה ההוראות הקיימות מופרות ותת-הפיקוח של רשות האוכלוסין וההגירה);
- קידום חובת פיקדון לעובדי חקלאות;
- קידום מנגנון ביטוח "ריסק" למהגרי עבודה ועובדים לא ישראלים אשר מבוצע עבורם פיקדון חודשי – כדי לאפשר פיצוי לעובדים אשר מאבדים את פרנסתם במצב חירום.

מבחן תמיכות

- פרסום מבחן תמיכות חדש לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב (מבחן שלא פורסם משנת 2021 – אז המבחן האחרון לא קיבל תוקף לאור ריבוי הערות הציבור).